

Eduskunnan talousvaliokunta

MTK lausunto HE 44/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä Eduskunnan talousvaliokunnalle Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta. Esitykset tavoitteet ovat MTK:n näkemyksen kokonaisuudessaan hyviä. Esityksen tarkoituksena on helpottaa suhteellisen pienten alkoholijuomien valmistajien elinkeinon harjoittamista ja edistää matkailua alkoholijuomien valmistuspaikoille, kuten viinitiloille ja pienpanimoihin.

Esityksen mukaan lakia muutettaisiin siten, että alkoholijuomien pientuottajien ulosmyyntioikeuksia laajennettaisiin. Voimassa olevan lain mukaiset tilaviini- ja käsityöläisolutoikeudet kumottaisiin, ja jatkossa laissa määriteltäisiin yksi paikallisia pientuottajia koskeva poikkeus valmistuspaikalta tapahtuvaan käymisteitse valmistettujen enemmän kuin 8,0 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien ja muulla tavoin valmistettujen enemmän kuin 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien ulosmyyntiin. Ulosmyyntioikeus edellyttäisi vähittäismyyntilupaa. MTK kannattaa ulosmyyntioikeuksien laajentamista esitetyllä tavalla.

Esityksen mukaan uudistus hyödyttäisi sellaisia tilaviinin ja käsityöläisoluen valmistajia, jotka valmistavat tilaviinin tai käsityöläisoluen lisäksi muita yli 5,5/8,0 prosentin vahvuisia alkoholijuomia. Esimerkiksi nykyiset tilaviinin valmistajat voisivat ehdotettavan laajennetun ulosmyyntioikeuden nojalla jatkossa myydä tuotantopaikalta ulos myös rypäleistä valmistettua viiniä marja- ja hedelmäviinien lisäksi sekä esimerkiksi tilalikköörejä. MTK pitää hyvänä, että lakimuutoksen myötä myös pientislaamot saisivat mahdollisuuden myydä niiden valmistamia tuotteita valmistuspaikoilta suoraan kuluttajille vähittäismyyntiluvalla.

Esityksellä on MTK: näkökulmasta positiivisia vaikutuksia maaseudun matkailuelinkeinoon. Esityksellä parannetaan alkoholin pientuottajien mahdollisuutta tarjota tuotantopaikoillaan monipuolisempia matkailu- ja vierailukonsepteja. Ulosmyyntioikeuden laajentamisen myötä vierailijoilla olisi mahdollisuus ostaa mukaansa valmistuspaikassa tuotettuja alkoholijuomia nykyistä laajemmin. Ulosmyyntimahdollisuus lisäisi kohteiden vetovoimaa ja toisi valmistuspaikalle enemmän kävijöitä.

Kuten esityksessä tuodaan esille, lakimuutos tukisi myös alkoholin pienvalmistajien lähiympäristön paikallistaloutta. Uudistus helpottaisi osaltaan matkailutoiminnan kehittämistä ja yhteistyötä. Mikäli valmistajat laajentaisivat toimintaansa valmistuspaikoilla, voisi tämä lisätä paikallisesti kysyntää myös erilaisille majoitus-, ravintola- ja ohjelmapalveluille. Yhteistyötä voitaisiin kehittää nykyistä paremmin esimerkiksi alueellisten matkailuorganisaatioiden, tapahtuma- ja matkanjärjestäjien sekä majoitus- ja ravintolayritysten kanssa.

Helsingissä 27.4.2026

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Kimmo Aalto; Asiantuntija, palveluyrittäjyys ja maaseutumatkailu